Målnummer: UM755-17 Avdelning: 1

Avgörandedatum: 2017-06-22

Rubrik: När det finns en uppgift om att en asylsökande har lämnat landet

måste Migrationsverket ha tillräckligt underlag för att kunna ta ställning till om det finns förutsättningar för att skriva av

asylärendet.

Lagrum: • 4 §, 7 § och 17 § förvaltningslagen (1986:223)

• 13 kap. 9 § utlänningslagen (2005:716)

Rättsfall: •

REFERAT

AMJ ansökte den 18 november 2015 om asyl i Sverige. I slutet av oktober 2016 åkte AMJ tåg och kom till Danmark. Han har uppgett att han somnade på tåget och att han omgående vände sig till danska myndigheter. Den 23 oktober 2016 omhändertogs han av dansk polis. Av en promemoria upprättad av Migrationsverket den 24 oktober 2016 framgår att AMJ registrerades som avviken den 23 oktober 2016 och att hans gode man meddelat Migrationsverket att hennes huvudman hamnat i Danmark av misstag.

Den 26 oktober 2016 kom en förfrågan om att Sverige skulle återta AMJ enligt Dublinförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning [EU] nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat [omarbetning]) in till Migrationsverket från danska myndigheter. AMJ:s gode man skickade den 30 oktober 2016 ett epostmeddelande till Migrationsverket i vilket hon skriver att hon har fått veta att AMJ är tillbaka i Sverige och hon föreslår att hans ärende fortsätter som tidigare. Av ett e-postmeddelande skickat den 2 november 2016 från Migrationsverket till den gode mannen framgår att informationen om att AMJ var tillbaka i Sverige lades in i hans ärende i samband med att de mottog denna information från gode mannen. I e-postmeddelandet angavs vidare att för att en sökandes ärende ska bli avskrivet då sökanden rest till ett annat land behövs information från det landets myndigheter och att det inte räcker att Migrationsverket fått information om detta från t.ex. den gode mannen.

Migrationsverket beslutade den 1 november 2016 att avskriva AMJ:s ansökan om uppehållstillstånd, ärenden om statusförklaring och utvisningsärendet med motiveringen att han genom sitt agerande inte hade för avsikt att fullfölja sin asylansökan.

AMJ överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2016-12-16, ordförande Ivstam), som avslog överklagandet.

AMJ överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade att hans asylansökan från den 18 november 2015 skulle prövas av Migrationsverket och anförde bl.a. följande. Hans gode man har via e-post fått information från Migrationsverket om att hans ansökan den 18 november 2015 skulle komma att prövas i sak. Detta besked utgör ett positivt förvaltningsbeslut och är av den karaktären att det inte kan ändras.

Migrationsverket ansåg att överklagandet skulle bifallas och att målet skulle återförvisas till verket för fortsatt handläggning. Migrationsverket anförde i

huvudsak följande. För att en avskrivning utan explicit återkallelse ska bli aktuell krävs att verket har bedömt att asylsökanden har avvikit eller utrest. Bedömningen har gjorts att AMJ genom att ha rest ut ur Sverige inte har för avsikt att fullfölja sin ansökan. Ordningen med att avskriva återkallade ansökningar och att de sedan kan tas upp på nytt står i överensstämmelse med artikel 28.2 i det omarbetade asylprocedurdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd [omarbetning]) och förarbetena (prop. 2009/10:31 s. 201). Händelseförloppet är i detta fall att jämställa med att sökanden har ångrat sig och söker asyl på nytt. Migrationsverket skulle inte ha överlämnat överklagandet till domstolen utan vid omprövning upphävt avskrivningsbeslutet och fortsatt handläggningen av asylansökan.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2017-06-22, Benson, Åberg, referent, och Briheim Fällman), yttrade:

1. Vad målet gäller

Frågan i målet är om AMJ:s utresa från Sverige kan utgöra grund för avskrivning av hans ärende om asyl.

2. Tillämpliga bestämmelser m.m.

En myndighet har ett ansvar för att dess ärenden blir tillräckligt utredda och att det finns ett tillräckligt beslutsunderlag i ärendet innan beslut fattas (den s.k. officialprincipen, jfr 4 och 7 §§ förvaltningslagen [1986:223]).

Enligt 17 § förvaltningslagen får ett ärende som huvudregel inte avgöras utan att den som är sökande, klagande eller annan part har underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än honom eller henne själv och han eller hon har fått tillfälle att yttra sig över den om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild (jfr även 13 kap. 9 § utlänningslagen [2005:716]).

I artikel 27 och artikel 28 i det omarbetade asylprocedurdirektivet finns bestämmelser om förfarande om ansökan återkallas och förfarande om en sökande implicit återkallar eller avstår från sin ansökan.

Några bestämmelser som motsvarar artikel 27 eller 28 i det omarbetade asylprocedurdirektivet finns inte infört i utlänningslagen, men det följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer att en sökande alltid har möjlighet att återkalla sin ansökan (jfr prop. 2009/10:31 s. 201).

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

Det är en grundläggande princip inom asylrätten att en ansökan om internationellt skydd ska prövas i sak (se t.ex. punkt 25 i ingressen till och artikel 6 i det omarbetade asylprocedurdirektivet). Undantag från denna princip bör därmed bara få göras när det är särskilt föreskrivet (jfr 5 kap. 1 b och 1 c §§ utlänningslagen där möjligheten att avvisa en asylansökan utan sakprövning regleras) och i sådana fall då det står klart att en ansökan inte behöver prövas.

I utlänningslagen finns det inte några bestämmelser som anger i vilka fall som Migrationsverket får förutsätta att den sökande implicit har återkallat eller avstått från sin asylansökan och ärendet därmed kan avskrivas eller avslås. Migrationsöverdomstolen konstaterar emellertid att det följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer att en sökande alltid kan återkalla sin asylansökan. Den sökande kan t.ex. ångra sig och vilja återvända till sitt hemland. Det saknas då skäl för Migrationsverket att fatta beslut med anledning av asylansökan. I den situationen kan Migrationsverket skriva av ärendet om uppehållstillstånd och statusförklaring och om det kan konstateras att utlänningen har lämnat Sverige behöver Migrationsverket inte heller fatta något beslut om utvisning. En asylansökan kan också av något annat skäl ha

förlorat sin aktualitet, t.ex. om den sökande har avlidit.

Migrationsverket har anfört att AMJ genom att resa ut ur Sverige bedömdes inte ha för avsikt att fullfölja sin asylansökan. Migrationsöverdomstolen konstaterar att det förhållandet att en asylsökande reser ut ur Sverige kan vara ett uttryck för att den sökande inte längre har för avsikt att söka asyl i Sverige och att dennes ärende om asyl därför kan skrivas av på den grunden att sökanden ska anses ha återkallat sin asylansökan. Migrationsverket måste emellertid, i en situation där verket får en uppgift om att en asylsökande lämnat landet, ha tillräckligt underlag för att kunna ta ställning till om det finns förutsättningar för att skriva av ärendet om uppehållstillstånd, statusförklaring och utvisning och därmed avstå från att pröva dessa frågor i sak. Motsatsvis innebär det att Migrationsverket annars inte kan avstå från en sakprövning utan ska ta ställning till frågorna.

I nu aktuellt mål tog AMJ genom sin gode man så vitt framgår omgående kontakt med Migrationsverket när han kommit till Danmark och uppgav att han ofrivilligt befann sig i Danmark. Hans utresa ur Sverige kunde därför enligt Migrationsöverdomstolen inte utan vidare utredning jämställas med att han återkallat sin asylansökan. Migrationsverket beslutade inte heller enbart mot bakgrund av denna information att skriva av AMJ:s ärende. När det sedan kom in en förfrågan till Migrationsverket från danska myndigheter om att Sverige skulle återta AMJ enligt Dublinförordningen, och frågan om avskrivning av hans ärende synes ha aktualiserats hos Migrationsverket, borde verket ha kommunicerat denna uppgift och även uppgiften från den gode mannen om att AMJ av misstag rest till Danmark med det offentliga biträdet, för att utreda förutsättningarna för att avskriva ärendet, innan verket fattade beslut. I målet har också framkommit att AMJ hade återvänt till Sverige och befann sig i landet vid tidpunkten för Migrationsverkets avskrivningsbeslut.

Sammanfattningsvis anser Migrationsöverdomstolen att det har saknats förutsättningar för Migrationsverket att skriva av AMJ:s ärende om asyl. Migrationsdomstolens dom och Migrationsverkets beslut ska därför upphävas och målet återförvisas till Migrationsverket för prövning av AMJ:s asylansökan den 18 november 2015 i sak.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom och Migrationsverkets beslut den 1 november 2016, utom såvitt avser ersättning till det offentliga biträdet, och visar målet åter till Migrationsverket för prövning av AMJ:s ansökan den 18 november 2015 om asyl.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2009/10:31 s. 201